

Hur man väljer rätt madrass

Hitta rätt lösning för
din patient

Ett helhetsperspektiv - grunden för att förebygga trycksår

Att använda rätt madrass är en viktig del för att förebygga trycksår. Ett effektivt trycksårspåbyggande arbete förutsätter dessutom en bedömning av flera faktorer, inklusive hudens integritet, vävnadsperfusion, rörlighet, nutrition och allmänt hälsotillstånd.⁽¹⁾ Dessutom har varje individ unika behov baserade på deras medicinska tillstånd och personliga omständigheter.

Vid val av madrass är det viktigt att anta ett helhetsperspektiv för att säkerställa att alla dessa aspekter beaktas tillsammans. Detta möjliggör en mer heltäckande vårdplan och ger vårdgivare möjlighet att välja madrass och andra insatser efter varje individs specifika behov.⁽¹⁾⁽²⁾

Val och användning av madrass

Enligt internationella riktlinjer⁽²⁾ är valet av en madrass som minimerar tryck, skjuvkrafter och friktion en av de viktigaste faktorerna för att förebygga trycksår.⁽³⁾ För att säkerställa att madrassen är anpassad efter individens behov bör tre typer av bedömningar utföras.

- Riskbedömning
- Hudbedömning
- Bedömning av rörlighetsnivå

När du ska välja rätt madrass, börja med att göra en riskbedömning och använd tabellen för vägledning.

Riskenivåer	Produkter
Allvarlig risk	CuroCell® IQ CuroCell® A4 CuroCell iA®
Hög risk	CuroCell® IQ CuroCell® A4 CuroCell iA® CuroCell® S.A.M. PRO
Måttlig risk	CuroCell® S.A.M. PRO CuroCell AREA Zone Optimal 5zon® Optimal Care Optimal Cura
Låg risk	CuroCell® AREA Zone Optimal 5zon® Optimal Care Optimal Cura
Ingen risk	Inget behov av förebyggande madrass

För att säkerställa ett helhetsperspektiv måste rörlighetsnivå och hudens status beaktas.

aSSKING omvårdnadsramverk

Forskning har identifierat sju nyckelsteg för att förebygga trycksår, vilket definieras i aSSKING omvårdnadsramverk.^{(4) (5) (6)} Detta tillvägagångssätt har funnits i många år, baseras på en grundlig genomgång av bästa evidens och praxis, och används i stor utsträckning inom hälso- och sjukvård.

Genom att integrera dessa steg i en holistisk vårdplan kan vårdgivare avsevärt minska risken för trycksår och förbättra individens resultat.

Bedöm risk
(Assess risk)

Hudbedömning och hudvård
(Skin assessment and skin care)

Val och användning av underlag
(Surface selection and use)

Håll patienten i rörelse
(Keep patients moving)

Bedömning och vård vid inkontinens
(Incontinence assessment and care)

Nutrition och vätskebalans – bedömning och stöd
(Nutrition and hydration – assessment/support)

Ge information (egenvård)
(Giving information – self care)

Hitta din

God rörlighet

Patientprofil

Vanligtvis en individ som är aktiv och till stor del självständig. Personen kan ta sig i och ur sängen på egen hand eller med minimal hjälp och kan självständigt ändra läge i sängen utan assistans.

Riskenivå

Låg till måttlig risk för trycksår.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori 2.

Rekommenderad madrass

En tryckfördelande skummadrass som ger stöd vid förflyttning och främjar självständighet.

Rekommenderade alternativ: Optimal 5zon® (om vi vet att individen kommer att sitta upp mycket i sängen), Optimal Care eller Optimal Cura.

För tyngre individer rekommenderas Optimal 5zon® Plus.

Nedsatt rörlighet

Patientprofil

Denna individ har nedsatt rörelseförmåga och behöver hjälp vid i- och urstigning ur sängen, samt eventuellt hjälp vid lägesändringar.

Riskenivå

Låg till hög risk för trycksår.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori 3.

Rekommenderad madrass

För individer som förväntas sitta upp längre perioder kan en skummadrass, t.ex. Optimal 5zon®, vara ett lämpligt alternativ. Vid behov av ökad tryckfördelning kan en hybridmadrass, t.ex. CuroCell® AREA Zone, övervägas.

För sköra individer med behov av effektiv tryckfördelning och hög komfort kan en madrass med konstant lågt tryck, t.ex. CuroCell® S.A.M. PRO, vara lämplig. För tyngre individer rekommenderas CuroCell® A4 CX20 Plus.

patientpersona

Begränsad rörlighet

Patientprofil

Individen har kraftigt begränsad rörelseförmåga, tillbringar större delen av tiden i sängen och behöver ofta hjälp med lägesändringar samt förflyttning i och ur säng.

Riskenivå

Hög till allvarlig risk för trycksår.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori 4 eller misstänkt djup hudskada.

Rekommenderad madrass

För individer med viss förmåga till egen lägesändring kan en madrass med konstant lågt tryck, t.ex. CuroCell® AREA Zone eller CuroCell® S.A.M. PRO, vara lämplig. För individer med kraftigt begränsad rörlighet är autonom individanpassning avgörande. Rekommenderade alternativ: CuroCell iA® Automatic, CuroCell® A4 eller CuroCell® IQ. För tyngre individer rekommenderas CuroCell® A4 CX20 Plus.

Ingen självständig rörlighet

Patientprofil

Denna individ är helt orörlig, ofta sängbunden och beroende av fullständig hjälp.

Riskenivå

Hög till allvarlig risk för trycksår.

Hudstatus

Trycksår upp till och med kategori 4 eller misstänkt djup hudskada.

Rekommenderad madrass

För de mest sköra individerna är autonom individanpassning avgörande för tryckfördelning, tryckavlastning och god vävnadsperfusion.

Rekommenderade alternativ är CuroCell iA® Automatic, CuroCell® A4, eller CuroCell® IQ. För tyngre individer rekommenderas CuroCell® A4 CX20 Plus.

Skanna här för en utökad version av madrassguiden

Rörlighet främjar självständighet

Kom ihåg att bedöma individen i takt med att tillståndet utvecklas. Notera att en stabil skum- eller hybridmadrass främjar rörlighet genom att underlätta i- och urstigning samt möjliggöra självständig förflyttning i sängen.

! Denna madrassguide är avsedd som ett allmänt verktyg för utbildningsändamål. Även om den baseras på erkända modeller som aSSKINg och andra källor, ersätter den inte klinisk bedömning eller personlig medicinsk rådgivning. Rådgör alltid med en vårdpersonal för individuella rekommendationer och beslut.

⁽¹⁾ Coleman S., Nixon J., Keen J., Wilson L., McGinnis E., Dealey C., Stubbs N., Farrin A., Dowding D., Scols J.M.G.A., Cuddigan J., Berlowitz D., Jude E., Vowden P., Schoonhoven L., Bader D.L., Gefen A., Oomens C.W.J. & Nelson E.A. (2014) A new pressure ulcer conceptual framework. *Journal of Advanced Nursing*, 2014

⁽²⁾ European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Clinical Practice Guideline. The international Guideline. Emily Haesler (Ed.). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019

⁽³⁾ Portoghese C et al. 2024. The Role of Shear Stress and Shear Strain in Pressure Injury Development.

⁽⁴⁾ Lorraine Wright, Heather Macgowan, Pressure ulcer risk assessment & prevention guideline, NHS Forth Valley, Tissue Viability Team, 01.05.2020

⁽⁵⁾ Whitlock J. SSKIN bundle: preventing pressure damage across the health-care community. *British Journal of Community Nursing*. 2014; 18:suppl 9: s32-39.

⁽⁶⁾ McCoulough S. Adapting a SSKIN bundle for carers to aid identification of pressure damage and ulcer risks in the community. *British Journal of Community Nursing*. 2016 June; Suppl: S19 – S25.